

ДОКЛАД

за работата на Националната работна група по

Диалог на Европейския съюз по въпросите за младежта

11. цикъл

Цел №1: Свързване на ЕС с младите хора

Изготвили:

Атанаса Г. Радев, председател на Национален младежки форум

Йоанна Пейчевска, главен секретар на Национален младежки форум

Съдържание:

- 1. Обобщение от етапа на консултациите по 11. цикъл**
- 2. Обучение за посланици на Диалога**
- 3. Какво се случи по време на срещите по места?**
- 4. Партньорство с Министерство на младежта и спорта**
- 5. Заседания на Националната работна група по Диалога на ЕС по въпросите за младежта**
- 6. Какво предстои?**

1. Резултати от консултациите

1.1. Проведени консултации

№	Град	Дата	Брой участници
Обиколка №1			
1	Перник	05.05.2025	19
2	София	15.05.2025	5
3	Враца	16.05.2025	22
4	Пловдив	17.05.2025	10
5	Ботевград	19.05.2025	9
Обиколка №2			
6	Благоевград	21.05.2025	15
7	Кюстендил	22.05.2025	41
8	Гоце Делчев	23.05.2025	27
Обиколка №3			
9	Бургас	12.06.2025	12

10	Стара Загора	13.06.2025	20
11	Габрово	15.06.2025	14
Обиколка №4			
12	Ямбол	21.06.2025	33
13	Карлово	28.06.2025	20
14	София	03.07.2025	6

От извадката може да се види, че в 14 консултации общо са се включили **253** младежи.

1.2 Резултати от онлайн консултацията в числа

Освен 14 присъствени консултации в рамките на месец юни беше проведено и онлайн запитване - [Европа слуша. А ти какво ще кажеш? – Национална анкета за Диалога на ЕС](#). Националната онлайн консултация “Ние и Европа в Диалог” е попълнена от 208 души.

1.3 Общ брой достигнати млади хора

Включвайки онлайн консултацията, броят на достигнати млади хора през тази фаза на цикъла е: **449 души**.

1.4 Обобщение

Как можем да гарантираме, че всички млади хора в ЕС изпитват чувство за принадлежност към Европа и за това, че са част от ЕС?

Младите хора в България разпознават единната валута като инструмент, който ще им помогне да се почувстват в по-голяма степен част от ЕС. Възможностите за пътуване и културен обмен също са сред най-често споменаваните начини, по които младите хора са почувствали, че са част от едно по-голямо семейство, а именно европейското семейство. Изравняването на жизнения стандарт и размера на заплатите също е често срещана препоръка.

Инициативи като Европейската нощ на музеите и Деня на Европа трябва да се провеждат едновременно във всички градове, а не само в по-големите, за да се създаде чувство за общност.

Как можем да направим, така че всички хора в ЕС да споделят общите ценности на ЕС?

За да се споделят всички общи ценности, те трябва да се преподават в училище. Ролята на часовете по гражданско образование е от решаващо значение за изграждането на обща ценностна система.

Ролята на програмата „Еразъм+“ също е ключова, тъй като тя дава възможност на младите хора да пътуват, да се срещат с връстници от други държави и да обменят опит с тях, да разберат допирните точки, които имат помежду си.

Провеждането на инициативи, в които младите хора могат да изкажат мнението си и да бъдат чути, също е от ключово значение. Участието в младежки организации и съществуването на младежки съвети също е важно за споделянето на общи ценности, тъй като те могат да бъдат източник на информация за тях, среда, в която те могат да бъдат изградени.

Как можем да изградим доверие между младите хора и демокрацията в ЕС?

Доверието може да се изгради чрез насърчаване на добрите практики, борба с фалшивите новини, повече дискусии, в които младите хора участват активно, и повече консултации с младите хора по промените, които се обмислят да бъдат приети. Финансиране на устойчиви проекти, които действително са насочени към подпомагане на благосъстоянието на хората в дългосрочен план, а не само към провеждане на еднократни събития.

Повишаване на прозрачността, по-лесен достъп до отделните програми и процеси на европейско равнище, възможности за предоставяне на обратна връзка по текущи процеси.

Работата на европейските институции да бъде по-видима в училищата. Да се изучават по-сериозно функциите на ЕС и неговите ценности, институции.

Как можем да гарантираме, че новите закони, политики и решения са съобразени с нуждите на младите хора в целия ЕС?

Младите хора изразиха необходимостта от по-пряка комуникация и участие в изготвянето на политики. Те посочиха, че се чувстват неинформирани и често изключени от процесите, които засягат тяхното бъдеще.

Участниците споделиха конкретни предложения за развитие на младежката среда, включително:

- Насърчаване на сдружаването и самоуправлението;
- Създаване на клубове по интереси и тематични общности;
- Организиране на събития от и за младите хора;
- Подкрепа за нови младежки пространства, които предлагат възможности за неформално обучение, култура и свободно време;
- Повече събития, подобни на дейностите в Диалога на ЕС за младежта, но също така и по-голяма прозрачност, включване на повече млади хора в ръководството на различните институции, повече възможности за диалог и ангажиране на младите хора, повече информационни кампании в социалните медии и ясно разпространение на постигнатите резултати на европейско равнище;
- Повишаване на отчетността и прозрачността като цяло.

**Как можем да използваме по-добре програмите „Еразъм+“ и „Европейски корпус за солидарност“, за да подкрепим младите хора да станат активни граждани?
Важността на програмите**

Програмите Еразъм+ и други инициативи, даващи възможност за пътуване из Европа, бяха определени като най-важни за младежите - цел сближаване към ЕС и европейската култура. Въпреки че Еразъм+ е разпознаваема програма сред учениците, повечето от тях не бяха запознати, че имат възможност да се включват в проекти и извън тези, организирани от техните училища. Програмата ЕКС пък се оказа непозната за повечето младежи, които не бяха чували, че освен за културен и образователен обмен, имат възможността да се включат в доброволческа инициатива в страната или в чужбина.

Критериите за участие в проекти по Еразъм+, които училищата поставят, варираха, което индикира, че трябва да се въведат единни стандарти, които да се следват, така че да се гарантира достъпа до максимален брой участници. В различните училища критерии за допускане до подобен проект варират от минимален успех 4.00 до 5.50, полагане на допълнителен изпит по език, липса на забележки. Липсата на единни и предвидими критерии за кандидатстване за проекти създава неравнопоставеност сред учениците. Тези с по-ниски оценки *просто трябва да работят повече*, за да бъдат възнаградени с участие в училищен обмен, което е тревожна тенденция, предвид целите и естеството на програмата, а именно да насърчава образователната мобилност на гражданите, както и приобщаването и равенството в образованието и обучението.

Двете програми трябва да бъдат по-добре популяризирани, за да станат по-разпознаваеми. Освен това те трябва да имат по-ниски и еднакви критерии за допустимост, които да се прилагат от всички, които изпълняват проекти по тях.

Включилите се младежи споделиха в края на консултацията, че благодарение на проведената среща са се запознали по-добре с младежките организации в своя град и са научили повече за видовете управленски документи, касаещи младите хора, на местно, национално и европейско ниво. Участниците споделиха, че са им станали по-ясни принципите на ЕС, сферите на компетентност и са научили за нови възможности, в които да се включат - доброволчески инициативи по ЕКС, младежки обмени и тренировъчни курсове по програмата Еразъм+.

Как Европейският съюз може да бъде по-близо до младите хора?

Младежите изразиха нужда от повече пряка комуникация и участие във формирането на политики. Те посочиха, че се чувстват недостатъчно информирани и често изключени от процесите, които засягат бъдещето им.

2. Обучение за посланици на Диалога

В периода 29-31 август в Младежки център Габрово **26 активни младежи** се включиха в обучение, посветено на целите, функционирането и осъществяването на Диалога на ЕС по въпросите за младежта.

По време на обучението те имаха възможност не просто да чуят как работи консултативния механизъм и какво се случва по време на Европейските младежки конференции, но също така и научиха как се организира среща между младите хора и местната власт - от изготвянето на официалната покана и изпращането на прессъобщение на местните медии до самото събиране и обобщаване на препоръки.

В следствие на обучението няколко от посланиците успяха да се включат и в последващите срещи по места, като подпомогнаха разпространението на инициативата и представиха Диалога пред своите връстници.

В обучението участие взеха Рая Маркова и Денис-Антоанет Маджарова, избраните български делегати за 11. цикъл на Диалога, които се подготвиха да представляват България на последващата Европейска младежка конференция, проведена в Копенхаген, Дания.

3. Какво се случи по време на срещите по места?

3.1 Проведени срещи по места

№	Град	Дата	Брой участници	Присъствали представители на местната власт
Обиколка №1				
1	Нова Загора	18.09.2025 г.	30	Кмет
2	Кърджали	20.09.2025 г.	32	Кмет
3.	София	26-27.09.2025 г.	78	-
Обиколка №2				
4	Русе	16.10.2025 г.	51	Кмет
5	Шумен	17.10.2025 г.	21	Началник отдел “Младежки дейности”
6	Варна	18.10.2025 г.	13	-
7	Плевен	20.10.2025 г.	29	Кмет и зам.-кмет
Обиколка №3				
8	Смолян	05.11.2025 г.	14	Представители на отдел “Младежки дейности”

9	Асеновград	06.11.2025 г.	20	Зам.-кмет и представители на отдел “Младежки дейности”
10	Пазарджик	07.11.2025 г.	18	Директор на младежкия дом и представител от отдел “Младежки дейности”
11	Дупница	09.11.2025 г.	33	Зам.-кмет, председател на Общинския съвет и началник-отдел “Култура, образование, спорт и младежки дейности”
12	Сандански	10.11.2025 г.	19	Началник отдел “Образование, култура, спорт, социални дейности” и експерти “Проекти и европейски програми”
13	Добрич	13.11.2025 г.	17	Зам.-кмет
14	Перник	22.11.2025 г.	11	Участие на младежките крила на политическите партии

Общо **384** достигнати млади хора по време на срещите по места.

Общ брой достигнати млади хора (консултации, онлайн анкета, обучение, срещи по места):

833 души при заложен 604 за целия 11. цикъл.

3.2 Резултатите

Най-често срещаните теми бяха свързани с липса на инфраструктура, слаб достъп до информация, ограничени възможности за развитие и недостатъчна подкрепа от общините.

Най-ключовите общи теми:

1) Липса на младежки пространства

Почти във всички градове се посочват:

- **нужда от младежки център или мрежа от малки пространства;**
- липса на места за срещи, творчество, учене, работа по проекти;
- липса на зали за спорт, изкуства и клубове по интереси.

2) Недостатъчна подкрепа от общината за младежки инициативи

- *липса на финансиране;*
- липса на съдействие, менторство и структура за комуникация;
- *нужда от медиатор/координатор/екип за младежки политики;*
- *желание за повече участие в процесите на вземане на решения.*
- по-ясна и достъпна информация към кого младите хора могат да се обърнат, ако имат идея за инициатива или искат да адресират даден проблем;

3) Липса на достатъчно и разнообразни събития. Желание за организиране на повече:

- културни събития, фестивали, концерти;
- спортни активности;
- инициативи по интереси;
- доброволчески кампании;
- повече подкрепа за участие в събития от общината.

4) Сериозни проблеми с информираността:

- *почти никъде няма централизирана и достъпна информация за събития, възможности, обучения, работа;*
- младежите искат по-добра комуникация - социални мрежи, календар, платформа, инфоточки.

5) Лоша градска и транспортна инфраструктура:

- *нередовен или недостъпен градски транспорт;*
- липса на зелени площи, спортни площадки и места за отдих;

- лоша инфраструктура, задръствания, липса на пешеходни и велосипедни пространства.

б) Липса на възможности за развитие, което е свързано с:

- недостъпни програми като Erasmus+, стажове, обучения;
- липса на подкрепа при започване на първа работа;
- липса на връзка между образованието и реалните умения;
- недостиг на ментори и подкрепяща среда.

7) Социални проблеми:

- усещане за дискриминация;
- проблеми с онлайн тормоз;
- липса на безплатна психологическа помощ;
- ниска гражданска ангажираност.

Най-често повтарящите се насоки:

1. Създаване на младежки центрове и младежки пространства – физически пространства за учене, работа, социални дейности.

2. Повече комуникация и допитване до младите – регулярни срещи, анкети, участие в решенията.

3. Развитие на спортни, културни и образователни събития.

4. Подкрепа за младежки инициативи – финансово, логистично, менторство.

5. По-добра инфраструктура и транспорт.

6. Повече информация и достъп до европейски програми (Erasmus+ и Европейски корпус за солидарност).

7. Система за менторство и връзка между общината, училищата и младежите.

4. Партньорство с Министерство на младежта и спорта

Партньорството с Министерство на младежта и спорта в изпълнението на двете фази (консултациите и срещите по места) е ключов фактор за осигуряване на устойчивост на механизма за участие на младите хора на местно, национално и европейско ниво. В рамките на 11-тия цикъл министерството осигури както организационна, така и логистична подкрепа на всички събития по места.

Осигурената финансова подкрепа включва **8 280,96 лв. с ДДС** за нощувки и кетъринг и **7 000 лв. с ДДС** за рекламни материали. Това финансиране позволи провеждането на събитията и осигури видимостта на процеса. Сътрудничеството представлява важна стъпка за укрепване на механизма на Диалога на ЕС по въпросите за младежта.

5. Заседания на Националната работна група по Диалога на ЕС по въпросите за младежта

Брой проведени заседания: 6

- Заседание №1/21.01.2025 г.
- Заседание №2/21.03.2025 г.
- Заседание №3/15.05.2025 г.
- Заседание №4/ 15.07.2025 г.
- Заседание №5/11.09.2025 г.
- Заседание №6/04.12.2025 г.

6. Какво предстои?

Бих искал да ви информира за получена от Европейската комисия относно следващите стъпки за укрепване на Диалога на ЕС в контекста на новия мандат на Комисията и последващите действия след Европейската година на младежта 2022.

- 1. Нов наръчник (Toolkit) на Диалога:**
Комисията публикува [нов наръчник](#), изготвен с приноса на националните работни групи, който съдържа полезни насоки и добри практики за всички аспекти на Диалога – от консултациите и изпълнението до комуникацията и приобщаването на младите хора. В края на наръчника е представена **новата визуална идентичност на Диалога**, която ще влезе в рамките на 12-тия цикъл (юли 2026 - декември 2027).
- 2. Roll-up банер:**
Всички национални работни групи ще получат roll-up банер, изработен в съответствие с новата визуална идентичност. По този въпрос е комуникирано с ММС, а колегите от Секретариат са изпратили всички необходими документи.
- 3. Среща на националните работни групи в Брюксел:**
Европейската комисия и Европейският младежки форум ще организират присъствена среща на националните работни групи в периода 19–21 май 2026 г. в Брюксел. От всяка държава ще бъдат поканени двама представители – един от националния младежки съвет и един от ресорното министерство. Целта на срещата е обмен на добри практики, обсъждане на ключови аспекти на Диалога и започване на разработването на нови насоки за мониторинг и проследяване на резултатите.
- 4. Нова резолюция на Съвета относно управлението на Диалога:**
Приета е [нова резолюция на Съвета на ЕС](#), която актуализира документа от 2019 г. Тя ясно дефинира ролята на всички участници в процеса и задава визия за развитието на Диалога през следващите години. В резултат ще бъде създаден секретариат за ЕС Диалога към Европейския младежки форум, който ще започне работа от 12-тия цикъл.
- 5. Национална младежка конференция през март или април месец 2026 г.**